RCL Elektronicznie podpisany przez Grzegorz Paczowski Data: 2010.04.01 16:16:50 +02'00'

309

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW[1)]

z dnia 23 marca 2010 r.

w sprawie zakresu, rodzaju i sposobu przeprowadzania czynności audytowych

Na podstawie art. 58 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) zakres i rodzaj wykonywanych czynności audytowych;

2) sposób przeprowadzania czynności audytowych.

§ 2. Przez użyte w rozporządzeniu określenia rozumie się:

1) rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 — rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 253 z 11.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 6, str. 3, z późn. zm.[2)]);

2) przedsiębiorca — osobę, o której mowa w art. 1 pkt 12 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93;

3) ryzyko — prawdopodobieństwo wystąpienia naruszenia przepisów prawa;

4) obszary ryzyka — wymogi celne, systemy zarządzania ewidencjami handlowymi oraz transportowymi, wypłacalność, standardy bezpieczeństwa i ochrony, podlegające czynnościom audytowym.

§ 3. 1. W celu sprawdzenia przestrzegania wymogów celnych, o których mowa w art. 14h rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej przeprowadza następujące czynności audytowe:

1) badanie dokumentacji i w razie potrzeby weryfikację jej autentyczności;

2) dokonywanie oględzin, w tym prowadzonych ewidencji.

2. W trakcie przeprowadzania czynności audytowych, o których mowa w ust. 1, organ Służby Celnej sprawdza w szczególności:

1) prawidłowość:

a) złożonych zgłoszeń celnych,

b) deklarowanego pochodzenia, klasyfikacji i wartości celnej towarów,

c) deklarowanych należności celnych przywozowych oraz wywozowych,

d) prowadzonych przez przedsiębiorcę ewidencji towarowych lub rejestrów magazynowych, związanych z dokonywanymi operacjami handlowymi;

2) przestrzeganie warunków określonych:

a) dla przywozu, przewozu lub wywozu towarów,

b) w zezwoleniach udzielonych przedsiębiorcy,

c) dla korzystania z procedur celnych;

3) autentyczność dokumentów przedkładanych organom Służby Celnej.

3. Weryfikacji przestrzegania wymogów celnych, o których mowa w ust. 1, organ Służby Celnej dokonuje wobec osób, o których mowa w art. 14h ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, poprzez sprawdzenie i analizę w szczególności:

1) informacji zawartych w bazach danych organów Służby Celnej dotyczących przywozu towarów na obszar celny Wspólnoty Europejskiej i wywozu towarów z tego obszaru oraz ich przemieszczania na obszarze celnym Wspólnoty Europejskiej, jak również dostaw i nabyć wewnątrzwspólnotowych;

2) informacji posiadanych i udzielonych przez organy Służby Celnej oraz inne organy i instytucje, w tym informacji o odrzuconych wnioskach o udzielenie zezwolenia oraz zawieszonych lub cofniętych zezwoleniach;

3) raportów z analizy ryzyka przeprowadzonych w odniesieniu do przedsiębiorcy przez organ Służby Celnej;

4) protokołów z kontroli przeprowadzonych u przedsiębiorcy;

5) wyników dotychczas przeprowadzonych postępowań audytowych;

6) posiadanych przez przedsiębiorcę certyfikatów, atestów, zezwoleń wspólnotowych i międzynarodowych;

[1)] Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

[2)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 335 z 21.12.1993, L 82 z 25.03.1994, L 162 z 30.06.1994, L 235 z 09.09.1994, L 346 z 31.12.1994, L 171 z 21.07.1995, L 212 z 07.09.1995, L 70 z 20.03.1996, L 218 z 28.08.1996, L 289 z 12.11.1996, L 9 z 13.01.1997, L 17 z 21.01.1997, L 196 z 24.07.1997, L 7 z 13.01.1998, L 212 z 30.07.1998, L 10 z 15.01.1999, L 65 z 12.03.1999, L 102 z 17.04.1999, L 197 z 29.07.1999, L 185 z 25.07.2000, L 188 z 26.07.2000, L 330 z 27.12.2000, L 141 z 28.05.2001, L 68 z 12.03.2002, L 134 z 29.05.2003, L 187 z 26.07.2003, L 236 z 23.09.2003, L 343 z 31.12.2003, L 139 z 02.06.2005, L 148 z 11.06.2005, L 38 z 09.02.2006, L 70 z 09.03.2006, L 360 z 19.12.2006, L 362 z 20.12.2006, L 62 z 01.03.2007, L 220 z 15.08.2008, L 329 z 06.12.2008, L 91 z 03.04.2009, L 98 z 17.04.2009, L 125 z 21.05.2009, L 52 z 03.03.2010, L 60 z 10.03.2010.

7) opracowanych i wdrożonych przez przedsiębiorcę procedur związanych z przywozem towarów na obszar celny Wspólnoty Europejskiej i wywozem towarów z tego obszaru oraz z ich przemieszczaniem na obszarze celnym Wspólnoty Europejskiej, jak również z dostawami i nabyciami wewnątrzwspólnotowymi;

8) informacji otrzymanych od przedsiębiorcy;

9) wyjaśnień i oświadczeń złożonych przez pracowników przedsiębiorcy.

4. W celu sprawdzenia przestrzegania wymogów celnych, o których mowa w art. 14h rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej może również przeprowadzić inne niż wymienione w ust. 1 czynności audytowe.

§ 4. 1. W celu sprawdzenia posiadania przez przedsiębiorcę systemu zarządzania ewidencjami handlowymi oraz ewidencjami transportowymi, o którym mowa w art. 14i rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej przeprowadza następujące czynności audytowe:

1) badanie systemów teleinformatycznych;

2) badanie systemów informatycznych;

3) badanie dokumentacji związanej z przeprowadzonymi przez przedsiębiorcę transakcjami gospodarczymi, zarządzaniem ewidencjami oraz stosowanymi przez niego systemami informatycznymi;

4) dokonywanie oględzin i sprawdzanie stanu pomieszczeń, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą;

5) sprawdzanie legalności oprogramowania wykorzystywanego przez przedsiębiorcę.

2. W trakcie przeprowadzania czynności audytowych, o których mowa w ust. 1, organ Służby Celnej sprawdza w szczególności, czy przedsiębiorca:

1) posiada system księgowy zapewniający prawidłowe ewidencjonowanie transakcji handlowych;

2) posiada system:

a) logistyczny, informatyczny oraz ewidencje celne, zapewniające prawidłowe dokonywanie wpisów, identyfikację towarów, śledzenie ich przepływu oraz sporządzanie raportów,

b) do sporządzania zgłoszeń celnych, deklaracji VAT, podatku akcyzowego lub danych statystycznych w zakresie dokonywanego obrotu wewnątrzwspólnotowego oraz z krajami trzecimi,

c) kontroli poprawności składanych zgłoszeń celnych lub deklaracji podatkowych,

d) kontrolny identyfikujący błędy w funkcjonujących w przedsiębiorstwie systemach;

3) posiada certyfikowane systemy zabezpieczeń na funkcjonujących w przedsiębiorstwie systemach informatycznych;

4) posiada i wdrożył procedury:

a) obsługi licencji lub pozwoleń,

b) kontroli wewnętrznej,

c) aktualizacji i przechowywania danych stałych dotyczących partnerów handlowych,

d) dotyczące zakupu i odbioru towarów wspólnotowych oraz niewspólnotowych,

e) dotyczące procesów wytwórczych oraz produkcyjnych w zakresie towarów będących przedmiotem obrotu wewnątrzwspólnotowego oraz z krajami trzecimi,

f) identyfikujące nieprawidłowości lub naruszenia prawa celnego w zakresie przywozu towarów na obszar celny Wspólnoty Europejskiej i wywozu towarów z tego obszaru oraz ich przemieszczania na obszarze celnym Wspólnoty Europejskiej, jak również dostaw i nabyć wewnątrzwspólnotowych.

3. Weryfikacji posiadania przez przedsiębiorcę systemu zarządzania ewidencjami handlowymi oraz ewidencjami transportowymi, o którym mowa w ust. 1, organ Służby Celnej dokonuje poprzez sprawdzenie i analizę w szczególności:

1) przyjętych zasad (polityki) rachunkowości;

2) przyjętych zasad polityki bezpieczeństwa teleinformatycznego;

3) przyjętych zasad i procedur ochrony systemów informatycznych;

4) opracowanych i wdrożonych przez przedsiębiorcę procedur i systemów zarządzania i kontroli wewnętrznej;

5) funkcjonujących w przedsiębiorstwie ewidencji, systemów księgowych lub logistycznych oraz zasad ich prowadzenia i zabezpieczania;

6) licencji na oprogramowanie wykorzystywane przez przedsiębiorcę;

7) posiadanych przez przedsiębiorcę certyfikatów krajowych, wspólnotowych lub międzynarodowych;

8) opracowanych i wdrożonych przez przedsiębiorcę procedur lub instrukcji dotyczących zarządzania ewidencjami handlowymi lub transportowymi;

9) wyników badań stosowanych przez przedsiębiorcę systemów zarządzania ewidencjami handlowymi lub transportowymi, dokonanych przez niezależne jednostki zewnętrzne.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca nie jest zobowiązany do sporządzania dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 1, weryfikacja posiadania odpowiedniego systemu zarządzania ewidencjami handlowymi oraz ewidencjami transportowymi jest dokonywana poprzez sprawdzenie i analizę wewnętrznych dokumentów przedsiębiorcy, określających funkcjonujące w nim zasady zarządzania tymi ewidencjami.

5. W celu sprawdzenia posiadania przez przedsiębiorcę systemu zarządzania ewidencjami handlowymi oraz ewidencjami transportowymi, o którym mowa w art. 14i rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej może również przeprowadzić inne niż wymienione w ust. 1 czynności audytowe.

§ 5. 1. W celu sprawdzenia wypłacalności przedsiębiorcy, o której mowa w art. 14j rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej przeprowadza czynności audytowe polegające na dokonaniu oceny wypłacalności przedsiębiorcy, a w szczególności sprawdza, czy przedsiębiorca:

1) nie jest dłużnikiem, o którym mowa w art. 4 pkt 12 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 307[3)]), zwanego dalej „Wspólnotowym Kodeksem Celnym";

2) terminowo uiszcza kwotę długu celnego, o którym mowa w art. 4 pkt 9 Wspólnotowego Kodeksu Celnego;

3) nie zalega z opłacaniem podatków stanowiących dochód budżetu państwa;

4) nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;

5) nie figuruje w rejestrach dłużników, w tym w rejestrze prowadzonym przez Biuro Informacji Gospodarczej.

2. Weryfikacji wypłacalności przedsiębiorcy, o której mowa w ust. 1, organ Służby Celnej dokonuje poprzez analizę w szczególności:

1) sprawozdań finansowych, o których mowa w przepisach o rachunkowości;

2) raportu i opinii biegłego rewidenta;

3) sprawozdań z działalności jednostki, o których mowa w przepisach o rachunkowości;

4) sprawozdań statystycznych o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe;

5) informacji z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, w którym przedsiębiorca posiada podstawowy rachunek bankowy lub oszczędnościowy, potwierdzającej stan posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową przedsiębiorcy;

6) zaświadczenia wydanego przez naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy o niezaleganiu z opłacaniem podatków stanowiących dochód budżetu państwa lub o wysokości zaległości;

7) zaświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwego dla siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne lub o wysokości zaległości;

8) informacji o tytułach prawnych do użytkowanego majątku trwałego, w tym środków przewozowych, oraz o oddanych do używania innym podmiotom składnikach majątku trwałego przedsiębiorcy.

3. W przypadku przedsiębiorcy, który nie jest zobowiązany do sporządzania sprawozdań finansowych, o których mowa w przepisach o rachunkowości, weryfikacja wypłacalności przedsiębiorcy dokonywana jest poprzez analizę dokumentów finansowych oraz księgowych przedsiębiorcy, określających jego przychody i zyski, koszty i straty oraz zobowiązania.

4. W celu potwierdzenia wypłacalności przedsiębiorcy organ Służby Celnej może również przeprowadzić analizę wskaźników finansowych, w szczególności:

1) płynności finansowej;

2) rentowności;

3) zadłużenia;

4) aktywności i sprawności działania.

§ 6. 1. W celu sprawdzenia stosowania przez przedsiębiorcę standardów bezpieczeństwa i ochrony, o których mowa w art. 14k rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej przeprowadza następujące czynności audytowe:

1) badanie dokumentacji dotyczącej stosowanych przez przedsiębiorcę zasad bezpieczeństwa i ochrony;

2) badanie bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych;

3) badanie bezpieczeństwa systemów informatycznych;

4) dokonywanie oględzin i sprawdzanie stanu pomieszczeń i innych obiektów, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą.

2. W trakcie przeprowadzania czynności audytowych, o których mowa w ust. 1, organ Służby Celnej sprawdza w szczególności, czy przedsiębiorca posiada:

1) zidentyfikowane zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony;

2) określone i wdrożone procedury dotyczące bezpieczeństwa i ochrony, w tym bezpieczeństwa przywożonych, przewożonych i wywożonych towarów, kontroli i monitorowania środków transportu, kontroli pracowników zatrudnionych na stanowiskach istotnych ze względu na bezpieczeństwo stosowanych systemów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz doboru i weryfikacji kontrahentów handlowych;

3) określone i wdrożone procedury informowania o naruszeniu standardów bezpieczeństwa i ochrony;

[3)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2004, L 117 z 04.05.2005, L 354 z 14.12.2006, L 363 z 20.12.2006, L 10 z 15.01.2009.

4) system kontroli wewnętrznej weryfikujący przestrzeganie standardów bezpieczeństwa i ochrony w przedsiębiorstwie;

5) określone i wdrożone procedury nakładające na kontrahentów wymogi dotyczące bezpieczeństwa i ochrony;

6) wymagane krajowe, wspólnotowe i międzynarodowe certyfikaty dotyczące bezpieczeństwa i ochrony.

3. Weryfikacji stosowania przez przedsiębiorcę standardów bezpieczeństwa i ochrony, o których mowa w ust. 1, organ Służby Celnej dokonuje poprzez sprawdzenie i analizę w szczególności:

1) przyjętych zasad bezpieczeństwa i ochrony fizycznej;

2) opracowanych i wdrożonych procedur identyfikacji i doboru kontrahentów handlowych oraz usługowych;

3) opracowanych i wdrożonych procedur ochrony obiektów, dokumentów lub towarów;

4) posiadanych certyfikatów krajowych, wspólnotowych i międzynarodowych;

5) wyników badań dokonanych przez niezależne jednostki zewnętrzne dotyczących standardów bezpieczeństwa i ochrony stosowanych przez przedsiębiorcę.

4. W celu sprawdzenia stosowania przez przedsiębiorcę standardów bezpieczeństwa i ochrony, o których mowa w art. 14k rozporządzenia (EWG) nr 2454/93, organ Służby Celnej może również przeprowadzić inne niż wymienione w ust. 1 czynności audytowe.

§ 7. Czynności audytowe, o których mowa w § 3—6, przeprowadzane w siedzibie:

1) organu Służby Celnej polegają w szczególności na sprawdzaniu i analizie dokumentów i informacji;

2) przedsiębiorcy i w miejscach wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej polegają w szczególności na:

a) weryfikacji zgromadzonych informacji i dokumentów,

b) dokonywaniu oględzin i sprawdzaniu stanu pomieszczeń i innych obiektów, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą.

§ 8. 1. Organ Służby Celnej, niezależnie od czynności, o których mowa w § 3—6, dokonuje czynności audytowej polegającej na wezwaniu przedsiębiorcy, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zwanej dalej „ustawą", do złożenia wyjaśnień dotyczących pytań zawartych w kwestionariuszu postępowania audytowego, o którym mowa w przepisach odrębnych, o ile przedsiębiorca nie złożył tych wyjaśnień razem z wnioskiem.

2. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca składa do organu Służby Celnej w formie papierowej lub elektronicznej.

§ 9. Przed przystąpieniem do sprawdzania warunków lub kryteriów wymienionych w § 3—6 organ Służby Celnej może przeprowadzić w siedzibie przedsiębiorcy czynności audytowe polegające na:

1) ustaleniu zasad współpracy oraz zasad komunikacji z przedsiębiorcą w trakcie postępowania audytowego;

2) określeniu sposobu przekazywania informacji;

3) zgromadzeniu informacji dotyczących spełniania przez przedsiębiorcę warunków i kryteriów objętych wnioskiem.

§ 10. Organ Służby Celnej przeprowadza analizę zgromadzonych danych i informacji, niezależnie od źródła ich pochodzenia oraz formy przekazania, w zakresie możliwości rozpoznania ryzyk, które mogą mieć wpływ na dalszy przebieg postępowania audytowego lub formułowane wnioski i zalecenia, o których mowa w art. 58 ust. 5 ustawy.

§ 11. 1. Po analizie danych i informacji przedstawionych przez przedsiębiorcę we wniosku i załącznikach oraz uzyskanych przez organ Służby Celnej na podstawie § 8 i § 9 pkt 3 organ Służby Celnej określa czynności audytowe, które będą przeprowadzone w postępowaniu audytowym.

2. Organ Służby Celnej przeprowadza czynności audytowe, o których mowa w ust. 1, na podstawie planu postępowania audytowego.

3. Plan, o którym mowa w ust. 2, określa w szczególności:

1) obszary ryzyka, w których przeprowadzone zostaną czynności audytowe, i kolejność sprawdzania tych obszarów;

2) zadania, jakie będą realizowane w obszarze ryzyka w ramach czynności audytowych;

3) działania, jakie będą realizowane przez organ Służby Celnej w obszarze ryzyka, oraz cel ich realizacji i przewidywany termin ich rozpoczęcia i zakończenia;

4) stopień zidentyfikowanego ryzyka (niski, średni, wysoki) w poszczególnych obszarach ryzyka;

5) nazwę lub zakres żądanych przez organ Służby Celnej dokumentów;

6) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przeprowadzającej czynności audytowe.

4. Organ Służby Celnej sporządza plan postępowania audytowego w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza przedsiębiorcy, a drugi pozostawia w aktach postępowania audytowego.

5. Organ Służby Celnej dokonuje zmiany planu postępowania audytowego w szczególności w przypadku zidentyfikowania nowych ryzyk lub zmiany stopnia ryzyka.

§ 12. 1. Wyniki dokonanej oceny ryzyka organ Służby Celnej przedstawia przedsiębiorcy.

2. Przedsiębiorca może zgłosić uwagi do wyników oceny ryzyka, o której mowa w ust. 1.

3. Organ Służby Celnej poddaje analizie uwagi zgłoszone przez przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 2, w toku dalszych czynności audytowych, w tym przy formułowaniu zaleceń, o których mowa w art. 58 ust. 5 ustawy.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: w z. *E. Suchocka-Roguska*